

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ DAVLAT UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor

 dots. O‘.Axmedov

“30” 08. 2025 - yil

**UMUMIY PSIXOLOGIYA
FANI BO‘YICHA SILLABUS**
(kunduzgi ta‘lim shakli uchun)

Bilim sohasi: 5001000 - Tabiiy fanlar, matematika va statistika
Ta‘lim sohasi: 530000 - Fizika va tabiiy fanlar
Ta‘lim yo‘nalishlari: 60530100- Kimyo

Termiz-2025

Modul/FAN SILLABUSI
Kimyo fakulteti
60530100-Kimyo

Fan nomi:	Umumiy psixologiya.
Fan turi:	Maburiy
Fan kodi:	UPSB306
Yil:	2025/2026
Semestr:	5
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Umumi o'quv soati:	180
Auditoriya soati:	60
Ma'ruza:	30
Amaliy mashg'ulotlar:	
Labaratoriya mashg'ulotlari:	
Seminar:	30
Mustaqil ta'lim:	120
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Yozma
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi(FM)

“Umumiy pedagogika va psixologiya” (60530100 – Kimyo ta'lim yo'nalishi) fani talabalarga mo'ljallangan bo'lib, talabalarda shaxsning ichki o'zini tartibga solish mexanizmlari, motivatsiya, hissiyot va emotsiya, iroda xususiyatlari, psixologik nazariyalar va qonuniyatlar bo'yicha nazariy bilimlarni shakllantirishni maqsad qiladi.

“Umumiy psixologiya” fanini o'qitish vazifalari:

Inson ruhiyatini psixologik nuqtai nazardan tahlil etish;

Umumiy psixologiya fanining jamiyat va shaxs kamolotidagi o'rnini talabalarga tushuntirish;

Voqea va hodisalarni psixologik nuqtai nazardan tahlil va tadqiq etish malakasini shakllantirish;

Inson psixologiyasining nazariy asoslarini o'rgatish;

Jamiyat va shaxs orasidagi munosabatlarni psixologik qonuniyatlar asosida rivojlantirish.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

shaxs va xulq-atvor haqidagi umumiy tushunchalar;
matnni tushunish va mantiqiy fikrlash ko'nikmalari;

biologik jarayonlar (asab tizimi) haqida boshlang'ich bilimlar;
jamiyat va inson munosabatlari haqidagi tasavvur;
axborotni tahlil qilish va xulosa chiqarish malakalari.

Ta'lim natijalari (TN)

Bilimlar jihatidan:

TN1	Umumiy psixologiya fanining nazariy asoslari va inson psixikasining umumiy qonuniyatlarini tadqiq etish uchun amaliy materiallar bilan qurollanish;
TN2	Talabalarni inson psixologiyasining fiziologik, psixologik va ijtimoiy-psixologik xususiyatlari bilan tanishtirish;
TN3	Inson psixikasining rivojlanishining ijtimoiy-psixologik jihatlari, psixik jarayonlar va miyaning o'zaro aloqadorligi bo'yicha ma'lumotlar berish;
TN4	Psixik rivojlanish haqida tushuncha, uning xususiyatlari, rivojlanishni davrlashtirish muammosi, psixik rivojlanish va ta'lim o'rtasidagi munosabat;
TN5	Shaxs psixologiyasining metodologik prinsiplari, shaxs rivojlanishi va munosabat jarayonida yuzaga keladigan muammolarni hal qilish bo'yicha amaliy ko'nikmalar;
TN6	Psixologiyada shaxsni o'rganish nazariyalarini hisobga olish.
TN7	Yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash, nikoh va oila haqidagi tasavvurlar, oilaviy tarbiya uslublari va oilaviy shaxslararo munosabatlarning muammolarini tushunish.

Ko'nikmalar jihatidan:

TN6	Shaxsning irodaviy sohasini tahlil qilish, irodani buzuvchi omillarni aniqlash;
TN7	Jamiyat hayotida umumiy psixologik hodisalar, holatlar va jarayonlarning mohiyatini tahlil etish;
TN8	Kognitiv jarayonlar turlari, qonuniyatlari va xususiyatlarini tushunish va tahlil qilish;
TN9	Kognitiv jarayonlarni amaliy tadqiqotlar orqali o'rganish.
TN10	Voqelik va jamiyatdagi voqea-hodisalarning, shaxsning ichki jarayonlari va psixologik bilimlar shakllantirishidagi o'rnini tushuntira olish.

Kompetensiyalar jihatidan:

TN11	— shaxs, muloqot va shaxslararo munosabatlar psixologiyasini hisobga olgan holda laboratoriya va ta'lim jarayonida samarali faoliyat yurita oladi, diqqat, xotira va tafakkur jarayonlarini boshqaradi, stressli vaziyatlarda hissiyot va irodani nazorat qila oladi hamda yosh va individual psixologik xususiyatlarga mos ravishda kimyo ta'limini tashkil eta oladi;
-------------	---

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)

5-semestr

MI	Psixologiya fanining predmeti va tadqiqot metodlari.	2
-----------	--	---

M2	Shaxsiyat.	2
M3	Muloqot va shaxslararo munosabatlar psixologiyasi.	2
M4	Hissiyot. Iroda.	2
M5	Temperament.	2
M6	Xarakter.	2
M7	Qobiliyat.	2
M8	Sezgi. Idrok. Diqqat.	2
M9	Xotira. Tafakkur. Xayol.	2
M10	Maxsus psixologiya.	2
M11	Inson taraqqiyoti.	2
M12	O'smir, o'spirin va yetuklik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari.	2
M13	Oilaviy munosabatlar psixologiyasi.	2
M14	Pedagogik psixologiya.	2
M15	Farovonlik va yuksalish psixologiyasi.	2
	Jami soat:	30
Mashg'ulotlar shakli: seminar mashg'ulot (S)		
5-semestr		
S1	Psixologiya fanining predmeti va tadqiqot metodlari.	2
S2	Shaxsiyat.	2
S3	Muloqot va shaxslararo munosabatlar psixologiyasi.	2
S4	Hissiyot. Iroda.	2
S5	Temperament.	2
S6	Xarakter.	2
S7	Qobiliyat.	2
S8	Sezgi. Idrok. Diqqat.	2
S9	Xotira. Tafakkur. Xayol.	2
S10	Maxsus psixologiya	2
S11	Inson taraqqiyoti.	2
S12	O'smir, o'spirin va yetuklik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari.	2
S13	Oilaviy munosabatlar psixologiyasi.	2
S14	Pedagogik psixologiya.	2
S15	Farovonlik va yuksalish psixologiyasi.	2
	Jami soat:	30
Mustaqil ta'lim (MT)		
5-semestr		
1	Fan yuzasidan berilgan seminar mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy vazifalarini bajarish.	30
2	Psixologiya fanining predmeti va tadqiqot metodlari Shaxsiyat Muloqot va shaxslararo munosabatlar psixologiyasi Hissiyot. Iroda Temperament <i>mavzularidan 50 test tuzish.</i>	30
3	Xarakter. Qobiliyat Sezgi. Idrok. Diqqat Xotira. Tafakkur. Xayol	30

	Maxsus psixologiya mavzularidan <i>taqdimot tayyorlash</i> .	
4	Inson taraqqiyoti O'smir, o'spirin va yetuklik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari Oilaviy munosabatlar psixologiyasi Pedagogik psixologiya Farovonlik va yuksalish psixologiyasi mavzusida <i>glossariy tuzish</i> .	30
	Jami soat:	60

Asosiy adabiyotlar		
1	Muxamedova D.G.Mullaboyeva N.M.Umumiy psixologiya.-T.,O'zMU.-2018,-370b	
2	Myers D.G. Psychology. Ninth Edition. – Worth Publishers, 2019. – 910 p https://www.amazon.com/Psychology-9th-David-G-Myers/dp/1429215976	
3	G'oziyev E.G'. Umumiy psixologiya. T.: O'qituvchi, 2018.	
4	Ivanov.P.I., Zufarova M.E. Umumiy psixologiya. Toshkent. 2014	
Qo'shimcha adabiyotlar		
1	Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: “O'zbekiston”, 2017. – 488 b.	
2	Mirziyoyev Sh.M. “Yangi O'zbekiston Strategiyasi” Toshkent 2021 y	
3	Duane P. Schults. Theories of Personality. Wadsworth, a division of Thomson Learning, Inc. Copyright © 2005.-550p. Shaxsiyat nazariyalari.	
4	Edited by Michael Lewis, Jeannette m. Haviland-Jones, and lisa feldman barrett. Handbook of emotions/ The Guilford press. New York London.-2008. Hissiyotlar qo'llanmasi.	
5	Cambridge Handbook of Personality Psychology// Edited by Philip J. Corr. Cambridge University Press 2009 Shaxsiyat psixologiyasi bo'yicha qo'llanma	
6	Vasilev I.A., Magomed-Eminov M.Sh. Motivatsiya i kontrol za deystviem. M, 1991	
7	G'oziev E.G'. Psixologiya. -T., O'zMU “Universitet”, 2003	
8	G'oziev E.G'. Tafakkur psixologiyasi. Toshkent: Universitet ,1990.	
9	G'oziev E.G'. Xotira psixologiyasi. -ToshDu , 1994.	
10	Dormashev Yu. B., Romanov V. Ya. Psixologiya vnimaniya. - M., 1995.	
11	Zinchenko T. P. Pamyat v eksperimentalnoy i kognitivnoy psixologii.– SPb.: Piter, 2002. – 320 s.	
12	J. Godfrua. Chto takoe psixologiya? M. 1999 g. 2-tom.	
13	Zinchenko T. P. Pamyat v eksperimentalnoy i kognitivnoy psixologii. - SPb, 2002.	

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritma olsa;
- fundagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fundagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta tayyorlagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fundagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
fanni bilmasa.

Fan o'qituvchilari haqida ma'lumot

Mualliflar:	A.Qodirova – “Psixologiya” kafedrasida dotsenti, DSc
E-mail:	azizaqodirova@mail.ru
Tashkilot:	Termiz davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasida
Taqrizchilar	X.Sharafutdinova – Termiz davlat universiteti, psixologiya fanlari doktori, dotsent. Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) Yu.Karayeva

Mazkur sillabus “Psixologiya” kafedrasining 2025-yil 26 -avgustdagi 1 -sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

Mazkur sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashining 2025-yil “30” 08 gi 1 -sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i:

I.Shoyardonov

Fakultet dekani:

N.Achilov

Kafedra mudiri:

X.Sharafutdinova

Tuzuvchilar:

A.Qodirova